

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 7/12
26.04.2012. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Власте Јовановић, председника већа, Звездане Лутовац и Предрага Трифуновића, чланова већа, у радном спору АА из ..., сада из ..., улица, кога заступа пуномоћник Зоран Панић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство унутрашњих послова, кога заступа Републички јавни правобранилац, ради поништаја одлуке о престанку радног односа и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1.бр.2759/10 од 27.09.2011. године, у седници одржаној 26.04.2012. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1.бр.2759/10 од 27.09.2011. године и пресуда Основног суда у Лесковцу П1.2029/10 од 09.06.2010. године па се поништавају као незаконите одлука Дисциплинског суда МУП РС – дисциплинског већа бр. 3 у Пећи, бр. 116-16/97 од 16.05.1997. године и одлука Вишег дисциплинског суда бр. 119/97 од 20.02.1998. године и тужена обавезује да тужиоца реинтегрише у процес рада на радно место које одговара његовој стручној спреми, знању и способностима у року од 8 дана по пријему пресуде под претњом извршења.

Тужена се **ОБАВЕЗУЈЕ** да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати 101.000,00 (стоједнахиљада) динара у року од 15 дана по пријему пресуде под претњом извршења.

Образложење

Побијаном пресудом одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена је пресуда Основног суда у Лесковцу П1.2029/10 од 09.06.2010. године којом је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио поништај одлука органа тужене о престанку радног односа и реинтеграцију у процес рада.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 399. ЗПП ("Сл. гласник РС" бр. 125/04...), па је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ни битна повреда из тачке 12. цитиране одредбе на коју се у ревизији указује.

Такође су неосновани ревизијски наводи у којима се истиче да је у поступку пред другостепеним судом учињена битна повреда из члана 361. став 1. ЗПП.

Дана 11.03.1997. године против тужиоца (полицајца) одговорно лице поднело је дисциплинску пријаву због учињене теже повреде радних обавеза и дужности из члана 50. став 1. тачка 7. Закона о унутрашњим условима. Дисциплински суд МУП-а огласио је кривим тужиоца зато што је 10.03.1997. године у 21,00 час на ... у ... нарушавао јавни ред и мир у алкохолисаном стању... чиме је учинио тежу повреду радних обавеза и дужности – понашање које штети угледу службе и нарушава међуљудске односе у МУП-у из члана 50. став 1. тачка 7. Закона о унутрашњим пословима па му је изречена дисциплинска мера престанак радног односа (16.05.2007. године). Виши дисциплински суд је жалбу тужиоца одбио и првостепену пресуду потврдио дана 20.02.1998. године. Дисциплински поступак је укупно трајао дуже од шест месеци, а мање од једне године. Тужилац је поучен да може поднети тужбу против другостепене дисциплинске пресуде надлежном суду у року од 15 дана. Он је благовремено поднео тужбу и парнични поступак није окончан правноснажно до 30.06.2000. године када је у Службеном листу СРЈ објављена одлука Савезног уставног суда о поништењу члана 55. став 2. Закона о унутрашњим пословима због несагласности са правилом о застарелости из члана 59. Закона о основама радних односа ("Сл. лист СРЈ" бр. 29/96). Овај радни спор правноснажно је окончан доношењем другостепене пресуде 27.09.2011. године.

Код таквог чињеничног стања нижестепени судови сматрају да је тужилац одговоран за учињену тежу повреду радне дужности и да покретање и вођење дисциплинског поступка није застарело. С обзиром да је дисциплински поступак правноснажно окончан пре објављивања одлуке Савезног уставног суда од 30.06.2000. године, то се на конкретан случај не могу применити правне последице незаконитости одлуке из члана 80. раније важећег Закона о Савезном уставном суду.

На правилно утврђено чињенично стање погрешно је примењено материјално право када је тужбени захтев одбијен, јер нижестепени судови поистовећују појам "коначног" и "правноснажног".

Правни појмови "коначност" и "правноснажност" карактеристични су за управно право, а "правноснажност" за судско процесно право. У управном

поступку (на одлучивање поводом радноправног статуса супсидијерно се примењују правила управног поступка), решење постаје "коначно" ако се жалба уопште не може изјавити, безуспешно протекне рок и жалба се не изјави и када се од стране другостепеног управног органа донесе одлука поводом жалбе. Коначно решење постаје "правноснажно" ако вођење управног спора (или као у овом случају поступка пред редовним судом) није допуштено, када протекне рок за улагање тужбе у управном спору или редовном судском поступку и када се донесе одлука поводом тужби од стране Управног суда или редовног суда.

Дакле, у конкретном случају, коначност дисциплинског поступка наступила је доношењем другостепене дисциплинске одлуке, а правноснажност у радном спору наступила је када је окончан жалбени поступак пред апелационим судом.

Имајући у виду изложено нижестепени судови су погрешно протумачили и применили правило из члана 80. став 1. раније важећег Закона о Савезном уставном суду (у вези са чланом 55. раније важећег Закона о унутрашњим пословима и чланом 59. раније важећег Закона о основама радних односа) по коме Устав републике чланице, закони и други прописи и општи акти за које је одлуком суда утврђено да постоји несагласност са Уставом СРЈ, Савезним законом или потврђеним и објављеним међународним уговором не могу се примењивати на односе који су настали пре дана објављивања одлуке суда ако до тога дана нису правноснажно решени. Супротно, ако су до дана објављивања одлуке правноснажно решени примениће се ранији (незаконити) пропис.

Из изложеног произилази да је правило о такозваном "привилегованом застарном року" за покретање и вођење дисциплинског поступка из посебног Закона о унутрашњим пословима (члан 55. – једна година), било у супротности са чланом 59. раније важећег Закона о основама радних односа (који је прописивао да покретање дисциплинског поступка застарева у року од три месеца од дана сазнања за повреду радне обавезе и учиниоца односно у року од шест месеци од дана настанка када је повреда учињена) и да се не може применити зато што радни спор до објављивања одлуке Савезног уставног суда није правноснажно решен. С обзиром да је правноснажност радног спора наступила 2011. године то су одлуке дисциплинских органа тужене незаконите због протеча рока застарелости (преклузивних рокова) у погледу покретања и вођења дисциплинског поступка јер је дисциплински поступак трајао дуже од шест месеци од дана од када је повреда учињена (члан 59. став 3. Закона о основама радних односа).

Последица незаконитости одлуке о престанку радног односа је реинтеграција у процес рада јер је запослени то захтевао (члан 191. Закона о раду).

На основу члана 407. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци у ставу првом.

Тужилац је успео у спору, па су му досуђени следећи трошкови и то: за састав тужбе 6.000,00 динара, на име заступања од стране адвоката на осам рочишта која су одржана 56.000,00 динара, на име заступања на шест рочишта

која нису одржана 21.000,00 динара, на име састава жалбе 6.000,00 динара и ревизије 12.000,00 динара, по адвокатској тарифи – укупно 101.000,00 динара.

Одлука о трошковима донета је на основу члана 161. став 2. у вези чл. 149. и 150. ЗПП.

**Председник већа
судија
Власта Јовановић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Оливера Стругаревић